

Maarakennuskustannusindeksi

2013, lokakuu

Maarakennusalan kustannukset nousivat 0,4 prosenttia lokakuussa

Tilastokeskuksen mukaan maarakennusalan kustannukset nousivat 0,4 prosenttia vuoden 2012 lokakuusta vuoden 2013 lokakuuhun. Kustannusten vuosimuutos vaihteli osaindekseittäin päällysteiden -4,4 prosentista kalliorakenteiden 3,2 prosenttiin.

Maarakennuskustannusindeksi 2010=100, lokakuu 2013

Indeksi 2010=100	Pisteluku	Vuosimuutos, %
Maarakennuskustannukset, kokonaisindeksi	112,2	0,4
Pohjarakenteet	110,0	0,3
Maarakenteet	111,6	1,3
Kalliorakenteet	112,3	3,2
Päällysteet	118,2	-4,4
Kunnallistekniset järjestelmät	112,0	0,8
Betonirakenteet	112,3	1,7
Tekniset ja muut järjestelmät	105,9	-0,4
Murskaustyöt 1)	112,3	0,0
Teiden ylläpito 1)	111,5	1,5
Katujen ylläpito 1)	111,7	1,2
Ratojen ylläpito 1)	111,1	1,3
Ylläpito yhteensä 1)	111,5	1,3

1) erillisindeksi

Kokonaisindeksin nousuun vaikutti erityisesti työvoimakustannusten kasvu vuoden aikana. Kustannusten nousua hillitsivät muun muassa polttoaineen ja energian hinnan lasku sekä materiaalikustannusten aleneminen. Materiaalikustannuksia alensi etenkin bitumin halpeneminen.

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Maarakennuskustannusindeksi 2010=100.....	3
Liitetaulukko 2. M-, K-, S- ja H-indeksit 2010=100.....	3
Liitetaulukko 3. Maarakennuskustannusindeksi 2005=100.....	3
Liitetaulukko 4. M-, K-, S- ja H-indeksit 2005=100.....	4
Liitetaulukko 5. Maarakennuskustannusindeksi 2000=100.....	4
Liitetaulukko 6. M-, K-, S- ja H-indeksit 2000=100.....	4
Maarakennuskustannusindeksin laatuseloste.....	5

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Maarakennuskustannusindeksi 2010=100

Indeksi 2010=100	Pisteluku 2013:10	2013:09	2012:10	2013:09 - 2013:10 %	2012:10 - 2013:10 %
Maarakennuskustannukset, kokonaisindeksi	112,2	111,7	111,8	0,4	0,4
Pohjarakenteet	110,0	110,7	109,7	-0,6	0,3
Maarakenteet	111,6	110,9	110,2	0,6	1,3
Kalliorakenteet	112,3	111,0	108,8	1,2	3,2
Päällysteet	118,2	118,5	123,6	-0,3	-4,4
Kunnallistekniset järjestelmät	112,0	111,1	111,1	0,8	0,8
Betonirakenteet	112,3	111,4	110,5	0,8	1,7
Tekniset ja muut järjestelmät	105,9	105,8	106,4	0,1	-0,4
Murskaustyöt 1)	112,3	112,1	112,2	0,1	0,0
Teiden ylläpito 1)	111,5	111,6	109,9	0,0	1,5
Katujen ylläpito 1)	111,7	111,8	110,4	-0,1	1,2
Ratojen ylläpito 1)	111,1	110,5	109,7	0,5	1,3
Ylläpito yhteensä 1)	111,5	111,5	110,1	0,0	1,3

1) erillisindeksi

Liitetaulukko 2. M-, K-, S- ja H-indeksit 2010=100

Indeksi 2010=100	Pisteluku 2013:10	2013:09	2012:10	2013:09 - 2013:10 %	2012:10 - 2013:10 %
M-indeksi, Kokonaisindeksi ilman betonirakenteita ja työvoimakustannuksia	113,5	113,4	114,2	0,1	-0,6
K-indeksi, Kalliorakenteiden indeksi ilman työvoimakustannuksia	114,3	113,2	110,5	1,0	3,5
S-indeksi, Betonirakenteiden indeksi ilman työvoimakustannuksia	113,7	113,1	112,2	0,5	1,3
H-indeksi, Kunnossapidon indeksi ilman työvoimakustannuksia	112,0	112,1	110,4	0,0	1,4

Liitetaulukko 3. Maarakennuskustannusindeksi 2005=100

Indeksi 2005=100	Pisteluku 2013:10	2013:09	2012:10	2013:09 - 2013:10 %	2012:10 - 2013:10 %
Maarakennuskustannukset, kokonaisindeksi	137,0	136,4	136,3	0,4	0,5
Pohjarakenteet	125,1	125,9	124,7	-0,6	0,4
Maarakenteet	135,2	134,4	133,0	0,6	1,7
Kalliorakenteet	134,7	133,1	130,5	1,2	3,2
Päällysteet	160,6	161,0	168,5	-0,3	-4,7
Kunnallistekniset järjestelmät	133,5	132,4	131,9	0,8	1,2
Betonirakenteet	134,4	133,3	131,9	0,8	1,9
Muut tekniset järjestelmät	121,8	121,6	122,2	0,1	-0,4
Murskaustyöt 1)	133,0	132,8	132,4	0,1	0,4
Kunnossapito 1)	135,9	136,0	134,2	0,0	1,3

1) erillisindeksi

Liitetaulukko 4. M-, K-, S- ja H-indeksit 2005=100

Indeksi 2005=100	Pisteluku 2013:10	2013:09	2012:10	2013:09 - 2013:10 %	2012:10 - 2013:10 %
M-indeksi, Kokonaisindeksi ilman betonirakenteita ja työvoimakustannuksia	139,8	139,7	140,4	0,1	-0,4
K-indeksi, Kalliorakenteiden indeksi ilman työvoimakustannuksia	137,6	136,3	133,0	1,0	3,5
S-indeksi, Betonirakenteiden indeksi ilman työvoimakustannuksia	136,3	135,6	134,0	0,5	1,7
H-indeksi, Kunnossapidon indeksi ilman työvoimakustannuksia	138,2	138,3	136,5	0,0	1,3

Liitetaulukko 5. Maarakennuskustannusindeksi 2000=100

Indeksi 2000=100	Pisteluku 2013:10	2013:09	2012:10	2013:09 - 2013:10 %	2012:10 - 2013:10 %
Maarakennuskustannukset, kokonaisindeksi	158,1	157,4	157,3	0,4	0,5
Pohjarakennustyöt	137,7	138,5	137,2	-0,6	0,3
Maarakennustyöt	160,4	159,4	157,7	0,6	1,7
Kalliorakennustyöt	155,3	153,5	150,5	1,2	3,2
Murskaustyöt	156,3	156,1	155,6	0,1	0,4
Päällystyöt	174,9	175,3	183,5	-0,3	-4,7
Vesihuoltotyöt	153,6	152,3	151,8	0,8	1,2
Sillanrakennustyöt	165,0	163,7	161,9	0,8	1,9
Hoidon ja kunnossapito 1)	160,8	160,8	158,7	0,0	1,3

1) erillisindeksi

Liitetaulukko 6. M-, K-, S- ja H-indeksit 2000=100

Indeksi 2000=100	Pisteluku 2013:10	2013:09	2012:10	2013:09 - 2013:10 %	2012:10 - 2013:10 %
M-indeksi, Kokonaisindeksi ilman sillanrakennustyötä ja työvoimakustannuksia	157,9	157,8	158,6	0,1	-0,4
K-indeksi, Kalliorakennustyön indeksi ilman työvoimakustannuksia	159,4	157,8	154,0	1,0	3,5
S-indeksi, Sillanrakennustyön indeksi ilman työvoimakustannuksia	172,3	171,4	169,5	0,5	1,7
H-indeksi, Hoidon ja kunnossapidon indeksi ilman työvoimakustannuksia	164,1	164,2	162,0	0,0	1,3

Maarakennuskustannusindeksin laatuseloste

1. Tilastotietojen relevanssi

1.1 Yhteenveto tuotteen tietosisällöstä ja käyttötarkoituksesta

Maarakennuskustannusindeksi sisältää indeksipistelukuja maarakentamisen urakointiin liittyvien tuotantopanosten hintamuutoksista.

Tilastoa käytetään kuvaamaan hintapaineita maarakentamisen alalla. Sitä käytetään keskeisesti alan yrittäjien ja palvelujen ostajien välisissä neuvotteluissa, kun arvioidaan alalla toteutunutta kustannustekijöiden hintamuutosta. Tilaston erityisindeksejä voidaan käyttää pitkäaikaisten sopimusten indeksiehdossa, jolloin sopimuksessa määritetyn maksumäärän loppusumma sidotaan suoraan indeksiehtoindeksin muutokseen. Yritykset voivat käyttää myös maarakennuskustannusindeksin alaindeksejä vertaillaan hankintojensa hintakehitystä suhteessa keskimääräiseen kehitykseen.

1.2 Tietolähteet

Maarakennusalan panosten hintatiedoista osa saadaan muihin tilastoihin kuten Rakennuskustannusindeksiin, Tuottajahintaindekseihin, Maarakennusalan konekustannusindeksiin, Kuorma-autoliikenteen kustannusindeksiin ja Kuluttajahintaindeksiin kerättävistä panoshinnoista ja osa kerätään omilta tiedonantajilta. Tietolähteinä ovat tuotteiden ja palvelujen myyjät sekä mm. palkkatilastot, alan työehtosopimukset, Suomen Pankin tilastot ja vakuutuslaitosten hinnastot.

1.3 Luokitukset

Maarakennuskustannusindeksi on jaettu osaindekseihin. Näitä ovat pohjarakenteet, maarakenteet, kalliorakenteet, päällysteet, kunnallistekniset järjestelmät, betonirakenteet ja muut tekniset järjestelmät. Lisäksi tuotetaan murskaustöiden ja kunnossapidon erillisindeksejä.

Kustannukset on ryhmitelty työvoiman, oman kaluston, ostettujen konepalvelujen, ostettujen kuljetuspalvelujen, materiaalien sekä työmaan yhteiskustannusten panosnimikkeisiin.

Panosnimikkeet jakautuvat vielä yksityiskohtaisempiin eriin, kustannustekijöihin.

1.4 Käsitteet

Indeksin keskeiset käsitteet on määritelty Tilastokeskuksen käsitetietokannassa.

1.5 Lait, asetukset ja suositukset

Tilastoinnissa noudatetaan Tilastolakia (280/2004). Tiedonantajilta kerätään vain ne indeksin kannalta välttämättömät tiedot, joita ei saada muualta. Tietoja julkaistaessa otetaan huomioon tietojen luottamuksellisuus. Tuloksista ei voi päätellä yksittäisen yrityksen tietoja tai kehitystä. Tiedonantovelvoite perustuu Tilastolakiin (280/2004).

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Maarakennuskustannusindeksi on kiinteäpainoinen indeksi, joka lasketaan Laspeyresin hintaindeksin mukaisesti. Indeksien laskenta vaatii perusvuoden painorakenteen lisäksi valittujen hyödykkeiden kuukausittaisen hintaseurannan.

Maarakennuskustannusindeksin painorakenne on muodostettu tyyppihankkeiden ja tyyppiurakoiden perusteella sekä osin laskennallisesti.

Hintanimikkeitä on valittu edustamaan yksi tai useampia ominaisuuksiltaan muuttumattomia hyödykkeitä, joiden hintoja kuukausittain seurataan. Hintatietoja kerätään vähintään kolmesta lähteestä tai tiedonantajaryhmästä. Tästä yleisperiaatteesta on jouduttu poikkeamaan silloin, kun jonkun hyödykkeen myyjä on ollut vähemmän kuin kolme ja hyödykkeelle ei ole ollut vaihtoehtoja tai hyödykkeen kustannusmerkitys on vähäinen. Hintatiedustelut toteutetaan faksi-, puhelin- tai sähköisenä kyselyinä.

Maarakennuskustannusindeksiä on uudistettu viiden vuoden välein. Uudistuksista on tehty menetelmäkuvaus: Maarakennuskustannusindeksi 1990=100, Käsikirjoja 32, 22.11.1993,

Maarakennuskustannusindeksi 1995=100, pdf, 1.8.2000, Maarakennuskustannusindeksi 2000=100, pdf, heinäkuu 2005 ja Maarakennuskustannusindeksi 2005=100, pdf, syyskuu 2009.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Perusvuodella 2000 tuotetun indeksin osaindeksit kattoivat arviolta 75 prosenttia kaikista maa- ja vesirakennustuotannon kustannuksista ja 85 prosenttia urakoitsijoiden toteuttaman tuotannon kustannuksista. 2005=100 indeksin myötä kattavuus kasvoi, sillä esimerkiksi vesihuoltotyöt korvanneen kunnallisteknisten järjestelmien kuvausalue on laajempi kuin vesihuoltotöiden ja betonirakenteilla laajempi kuin sillanrakennustöillä. 2005=100 indeksiin lisättiin myös uutena osaindeksinä muut tekniset järjestelmät, joka sisältää mm. aikaisemmin puuttuneet valaistus- ja liikenteenohjausjärjestelmät. 2010=100 indeksin rakenne pysyi samana kuin 2005=100 indeksin. Merkittävimmät puutteet ovat edelleen ruoppaus-, viher- ja viimeistelytyöt sekä satamalaitureiden rakentaminen. Osaindeksit eivät edusta kaikkia erilaisia suunnitteluratkaisuja. 2010=100 perusvuosi uudistuksen myötä on aloitettu uutena katujen ja ratojen ylläpidon indeksien laadinta. Katujen, teiden ja ratojen ylläpidon indeksit muodostavat yhdessä ylläpidon kokonaisindeksin. Ylläpidon osaindeksi - teiden ylläpito- vastaa vanhaa kunnossapitoindeksiä.

Tilasto kuvaa maarakentamisen peruspanosten keskimääräistä hintakehitystä koko maan tasolla. Tilasto ei kerro mahdollisista eri alueiden eroavaisuuksista.

Indeksimuutokset kuvaavat yritysten maksamaa hintaa työvoimasta, koneista, vakuutuksista, ostetuista palveluista jne., joita yrittäjä tarvitsee tuottaakseen palvelun. Indeksit eivät kuvaa palvelun ostajan maksamaa hintaa, johon vaikuttaisivat kustannusten lisäksi toimintaylijäämä sekä tuottavuuden muutos.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Hintatiedot kerätään kuukauden 15. päivän mukaisina tai koko kuukauden keskiarvon mukaisina. Hinnoissa ei ole mukana arvonlisävero.

Maarakennuskustannusindeksi ilmestyy tilastointikuukautta seuraavan kuukauden 18. päivä. Mikäli päivä osuu viikonloppuun, indeksi julkaistaan seuraavana maanantaina.

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Maarakennuskustannusindeksistä tehdään kuukausijulkaisu sekä yksityiskohtaisempia tietoja sisältävä kuukausituloste. Tilasto julkaistaan yhdessä Maarakennusalan konekustannusindeksin sekä Metsäalan konekustannusindeksin kanssa. Julkaisu on tilattavissa Edita Publishing Oy:stä (puh. 020 450 05, asiakaspalvelu.publishing@edita.fi) tai verkkokaupasta <http://netmarket.edita.fi>. Kuukausituloste voidaan tilata tuotantoyksiköstä (puh. 09 1734 3369, kui.tilastokeskus@tilastokeskus.fi). Tietoja on saatavilla myös internetistä Statfin-tilastotietokannasta.

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Maarakennusalaan koskevia kustannusindeksejä on julkaistu vuodesta 1964 alkaen, kun tierakennuskustannusindeksin tuotanto alkoi. Vuodesta 1980 tierakennuskustannusindeksin rinnalla on julkaistu maarakennuskustannusindeksiä ja vuodesta 1990 lähtien maarakennusalan konekustannusindeksiä. Tie- ja maarakennuskustannusindeksit 1963=100, 1972=100, 1980=100 ja 1985=100 laskettiin pääasiassa tie- ja vesirakennuslaitoksen kustannusrakenteen ja panostietojen perusteella. Indeksit kuvasivat pääasiassa tielaitoksen omassa työssään käyttämien panosten kehittymistä.

Vuonna 1990 uudistettiin maarakennuskustannusindeksi täysin. Uudistuksessa muutettiin maarakennuskustannusindeksi urakoitsijoiden kustannusrakenteita ja panosten käyttöä vastaavaksi. Samalla lopetettiin erillisen tierakennuskustannusindeksin tuotanto. Perusvuoden 2005 indeksissä luovuttiin työlajeista. Ne korvattiin osaindeksillä, jotka kuvaavat erilaisia rakenteita ja järjestelmiä.

Muita Tilastokeskuksessa vastaavalla periaatteella tuotettuja kustannusindeksejä ovat Rakennuskustannusindeksi, Maarakennusalan konekustannusindeksi, Metsäalan auto- ja

konekustannusindeksi, Kuorma-autoliikenteen kustannusindeksi, Linja-autoliikenteen kustannusindeksi ja Taksi- ja sairaankuljetusliikenteen kustannusindeksit.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Maarakennuskustannusindeksin julkaistut pisteluvut ovat julkaisuhetkellä aina lopullisia. Tämän jälkeen niitä ei enää muuteta.

Maarakennuskustannusindeksiin liittyvää dokumentaatiota on saatavissa tilaston kotisivulta sekä indeksiä tuottavasta Tilastokeskuksen yksiköstä.

Suomen virallinen tilasto
Finlands officiella statistik
Official Statistics of Finland

Hinnat ja kustannukset 2013

Lisätietoja

Matias Kempainen 09 1734 3564

Immi Ilomäki 09 1734 3369

Vastaava tilastojohtaja:

Leena Storgårds

kui.tilastokeskus@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Maarakennuskustannusindeksi 2013, lokakuu. Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tietopalvelu ja viestintä, Tilastokeskus
puh. 09 1734 2220
www.tilastokeskus.fi

Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1799-4063 (pdf)